

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

תוכן עניינים

1. א. אפשר לסוחטו דברי הכל אסור.....
2. ב. הכחל קורעו ומוציא את חלבו לא קרעו אינו עובר עליו.....
5. ג. חלב קורעו ומוציא את דמו לא קרעו אינו עובר עליו.....
7. ד. לא קרעו קורעו לאחר בשולו ומותר.....
- ה. קבה שבשלה בחלבה אסור ומה הפרש בין זה לזה זה כנוס במעיו וזה אין כנוס במעיו.....
8. ו. כיצד קורעו קורעו שתי וערב ומחו בכותל.....
- 9.

דף קט.

א. אפשר לסוחטו דברי הכל אסור

חתיכה¹ שבלעה איסור, ואין בה ס' לבטלו, שנפלה לקדרה, גן כשבאלה בס' החתיכה עצמה אסורה², לפי שאיסור שבה אינו נפלט ממנה לגמרי. אולם אינה נחשבת כחתיכה שאיסורה מחמת עצמה וכגון לענין שתחשב חתיכה הראויה להתכבד מלבד בבשר בחלב שכך אסרתו תורה.

אולם בדבר הנבלל ונימוח, שאם נפל דם וכיוצא בו לתוך רוטב של היתר ואסרו מחמת מיעוטו, ואח"כ נתרבה הרוטב של היתר עד שיש בין כולו ס' לבטל הדם כולו, מותר, שהכל נבלל ונתערב.

¹ שו"ע ונו"כ קו א

² באחרונים הקשו ממש"כ בס"י צב ד אין צריך אלא ששים כדי כזית חלב, ואז אפילו חתיכה עצמה חוזרת להיות מותרת. בש"ך צב יא תי' וכדי שלא יסתרו הדברים זא"ז כ"כ בפירוש, נראה ליישב דמ"ש כאן ר"ל לפי שכתב מקודם גבי בשר בחלב דאף דהרוטב מותר בס' מ"מ החתיכה באיסורה עומדת, דאם היתה ראויה להתכבד ואינו מכירה אינה בטילה באלף, וקמ"ל דאין בן בשאר איסורים אלא דבטיל ברוב כשאינו מכירה כיון דאין איסור מחמת עצמה וכדלקמן ר"ס ק"א, ואז אפילו חתיכה עצמה חוזרת להיות מותרת ומותר לאכול כולם וא"צ להשליך אחת מהן.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

וי"א³ כל זה אינו אלא באיסור תורה אך באיסור דרבנן גם בדבר שאינו נבלל חוזרת החתיכה להתירה. ויש⁴ שאין מחלקים ואסור בכל גווניו.

ולסוברים שאומרים חנ"נ בשאר איסורים בלא"ה אין החתיכה חוזרת להתירה.

ב. הכחל קורעו ומוציא את חלבו לא קרעו אינו עובר עליו

להלן דף קיג: יתבאר בעזה"ת שדרשו חז"ל (שמות כג פסוק יט) לא תבשל גדי בחלב אמו ולא בחלב שחוטא⁵ היינו היוצא מהכחל⁶ – עטיני הבהמה אחר מיתה⁷.

³ פליתי (ס"ק ח) לתרין הסתירה הנ"ל במחבר וכ"כ כתב הד"ת (סימן קו ס"ק ד) בשם הפ"ת (שם ס"ק א), וכ"כ הישועות יעקב (שם ס"ק א) 1. החכמ"א (כלל מ"ד ס"ח, וסי"ג להשו"ע סי' צ'). ועי' זב"צ (סי' צ"ט ס"ק מב) שכתב שכן נוהגים להורות. וכן פסק ביביע אומר (ח"א יו"ד סי' ח'). דמה שאוסר המחבר מיירי במין בשאינו מינו שהוא איסור תורה. אבל כאן דמתיר המחבר חלב בבשר הוא מין במינו כמו שכתב הש"ך בסימן צח ס"ק א', ואין כאן אלא איסור דרבנן ואמרינן דאפשר לסוחטו מותר.

⁴ הפמ"ג (סי' צב בשפ"ד סק"א) כתב בשם בית ישראל דבמין באינו מינו יש להתיר החתיכה עצמה ע"י מעימת נכרי לפיכך אמרינן אפשר לסוחטו מותר דיש אפשרות דהחתיכה חוזרת להתיר וכן הוכיח בשו"ת טוב ומעם ודעת (מהדורא קמ"א סי' קכה). וכן אוסרים האו"ה (כלל כ"ד דין א-ו) והמהרש"ל (ים של שלמה, חולין פ' גיד הנשה, סימן ל"ה) והט"ז (סימן צ' ס"ק ד, וגם בסימן צ"ב ס"ק י"א) והפליתי (שם ס"ק ו). משא"כ במין במינו דהחתיכה נשארת אסורה לעולם דא"א לברר אם בליעתה נפלטה לגמרי ממנה

⁵ שו"ע ונו"כ פזו

⁶ וחלב הנמצא בקיבה למאן דאוסר אסור בבישול מדאורייתא דלאו חלב שחוטא הוא שכבר יצא החלב בחיי בהמה אחרת אך השתא כנוס במעי בהמה זו, וכן הוא בגמ' (קט ב) ופשוט. ותימה על הגהת או"ה כלל ל' [דין ה] דעל מה שכתב באו"ה דכל בב"ח דרבנן מותר בהנאה כתב, כגון כחל וקיבה שנתבשלה בחלבה, ומאן דמתיר שם הא מתיר לגמרי גם מדרבנן. מיהו גם הלבוש גבי קיבה כתב כן יד יהודה כב

⁷ ולפי מה שכתב חב"י [עמוד קפב ד"ה כתב] מיירי בחלב נבילה, דכתב דלוקה משום נבילה. ועיין ח"י הפלאה שעתב לענ"ד אין הפירוש כן, דלמה לא אמרו ולא בחלב שחוטא. והעיקר נראה לענ"ד דלאו בשחיטה תליא מילתא, דאם הוציא החלב לאחר ששחט רוב הסימנים ועדיין יש בו חיותא נמי חייב מן התורה. תדע, דאם כן חלב שליל דמדאורייתא סימניו בשחוטין דמיא נימא דאינו חייב עליו אם בשלו עם בשר, וזה לא נשמע. אלא ודאי דלאו בשחיטה תליא מילתא אלא במיתה, והיינו דקאמר ולא בחלב מתה. וכן ביד חיהודה כג כתב משום דהעיקר הוא מה שיצא לאחר מיתה שאינו ראוי לקרותו עוד אם כמש"כ רש"י, אבל חלב טריפה אפילו מבטן וכן חלב בן פקועה אסור מדאורייתא. ואף היוצא אחר שחיטה בעודה מפרכסת צ"ע כיון דנקטו דוקא מתה. וחלב היוצא מבהמה שמתה מאליה אסורה משום נבלה מדאורייתא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

לפיכך בשר כחל שנתבשל בחלבו או אפילו בשר בהמה שנתבשל עם חלב של הכחל, מן התורה מותר לאכלם, שחלב שחוטה לא נאסר בב"ח מדאורייתא, אלא שחכמים גזרו באכילה משום הרחקה⁸.

יש שכתבו⁹ שגם אסור לבשלו מדרבנן אפילו לבדו כדי למכור לגוי. ויש שכתבו שמותר במקום הצורך לבשלו לגוי¹⁰.

דעת השו"ע:

⁸ שו"ע ונו"כ צ א

⁹ יד יהודה (פי' הקצר ס"ק ב')

¹⁰ וגם לרמ"א לצורך גדול יש שכתבו שמותר לבשלו לגוי.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

לצלי¹¹ קורע¹² וממרק החלב שבו, ומותר לצלותו ולאכלו¹³.

ואם קרעו שתי וערב, וטחו בכותל עד שלא נשארה בו לחלוחית חלב, מותר לבשלו עם הבשר וכן למגנו במחבת ולאוכלו¹⁴.

ואם עבר ובשלו, בפני עצמו, וכ"ש אם צלאו, מותר לאכלו¹⁵.

ואם בשלו עם בשר אחר, משערין אותו בששים, וכחל מן המנין.

¹¹ שיטת רש"י:

לרש"י כל הסוגיא בצלי. ומותר כיון דהחלב לא פירש מבשר הכחל ולהכי אפי' איסור דרבנן ליכא. ורבנן גזרו רק כשהחלב יצא מהכחל וחזר ונתבשל בבשר הכחל. ואם נתבשל הכחל בלא קריעה אפילו לבדו, לרש"י אסור וכן פירשו התוס' (חולין ק"ט: ד"ה אינו עובר) והרא"ש (פ"ח אות כ"ד) והרשב"א (בחי' דש"ק: ד"ה והתניא) והר"ן (דף לח.) והדרישה (ס"ק א') ועוד בדעת רש"י. הפרישה (ס"ק ח') והפרי"ח (ס"ק א') כתבו דלרשב"א בדעת רש"י צריך בצלי קריעה שתי וערב וטיחה בכותל. וכן כתב הארוך (כלל י"ח). מוודה רש"י דלענין דיעבד בצלי מותר אפילו בלא קריעה קצת. והוא דעת כל הפוסקים הו"ן מהאיסור והיתר (הארוך כלל י"ח) בשם הסמ"ק דבדעת רש"י בצלי אפילו בדיעבד הכחל אסור. והד"מ (ס"ק ג') כתב דהוא יחיד בדעה זאת אליבא דרש"י.

שיטת ר"ת:

אם בישלו בקדירה עם בשר ללא קריעה אלא קרעו קצת מותר כיון דקרעו קצת אבל בלא קרעו כלל ובישלו בהדי בשר, אסור הכל מדרבנן.

אם בישלו בפני עצמו אפילו לא קרע כלל שרי בדיעבד. וללישנא בתרא אין חילוק אם בישל לבדו או עם בשר וכן אם קרעו קצת או לא קרעו כלל, בכל המקרים אסור אפילו בדיעבד. לפי האיכא דאמרי השני אין חילוק בין אם בישלו לבדו ובין אם בישלו עם בשר אחר. וכן אין חילוק בין קרעו קצת או לא קרעו כלל. דבכל אופן אסור בדיעבד.

שיטת הר"ף:

לצלי לכתחילה, לר"ף לפי רוב ראשונים לא צריך קריעה כלל. ולב"י צריך קריעה קצת. ובדיעבד בלא קריעה כלל מותר. לקדירה בפני עצמו לכתחילה, הר"ף מצריך קריעה שתי וערב וטיחה בכותל. ומתיר בדיעבד גם אם אין ששים. עם שאר בשר צריך קריעה שתי וערב וטיחה בכותל. בדיעבד ואין ששים, הר"ף אסר אפילו בדיעבד מדרבנן. לקדירה עם שאר בשר בלא קריעה כלל ויש ששים, להרמב"ם מתירים הבשר ואוסרים הכחל. והכחל מצטרף למנין ששים.

שיטת הרמב"ם:

לצלי לכתחילה צריך קריעה קצת ומירק. בדיעבד בלא קריעה כלל מותר. לקדירה בפני עצמו לכתחילה להרמב"ם צריך קריעה שתי וערב וטיחה בכותל. בדיבד מותר גם אם אין ששים, לקדירה עם שאר בשר, צריך קריעה שתי וערב וטיחה בכותל. בדיעבד ואין ששים, אסור אפילו בדיעבד מדרבנן. לקדירה עם שאר בשר בלא קריעה כלל ויש ששים, להרמב"ם מתירים הבשר ואוסרים הכחל, והכחל מצטרף למנין ששים.

¹² כשיטת הרמב"ם וכלשוננו ולמרות שצלי הוא נורא מישוב שייב ליה (חולין צ"ג), ושמא לא אמרינן הכי אלא כשהוא דבר מועט אבל כשהוא מרובה ועומד בעין מיחזי כמתבשל בו. ודלא כר"ף דהא לר"ף אין צריך קריעה

¹³ דלא כרש"י דס"ל שצריך בצלי קריעה שתי וערב וטיחה בכותל.

¹⁴ דלא כר"ת דהא לר"ת מהני רק קריעה

¹⁵ זה דלא כרש"י שפי' כל הסוגיא בצלי ואסר אפילו בדיעבד בבישול

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

אבל כבר נהגו שלא לבשלו עם שאר בשר ורק בדיעבד מותר אם קרעו כדין אפילו אם בישל עם שאר בשר. ולבשלו בפני עצמו בלא בשר מותר לכתחילה ע"י קריעה שתי וערב וטיחה בכותל וצריך לייחד כלי מיוחד לבישול הכהל. ואין המנהג לאסור אלא כהל עם בשר¹⁶.

דעת הרמ"א:

לצלי צריך לכתחילה לקורעו שתי וערב וטיחה בכותל¹⁷. ובדיעבד אם לא קרע כלל מותר אם נצלה לחוד בלא בשר עמו.

ולבישול אין לו תקנה לכתחילה¹⁸, ואם עבר ובשלו בקדירה לבדו, בדיעבד מותר אם נקרע שתי וערב וטחו בכותל, ואם לאו אסור¹⁹. ואם יש ששים הכל מותר אפילו הכהל²⁰.

ואם עבר ובשלו בקדירה עם שאר בשר, אם קרעו שתי וערב וטחו בכותל, יש להתיר בדיעבד במקום הפסד מרובה²¹, אבל בלאו הכי אין להתיר.

ג. הלב קורעו ומוציא את דמו לא קרעו אינו עובר עליו

¹⁶ ועיין כף החיים (ס"ק ל"א לב) כתב דכן הוא מנהג הספרדים.

¹⁷ כשיטת הרשב"א בדעת רש"י

¹⁸ משום המנהג ובדיעבד כספר התרומה (פ"ז נז) לדעת רש"י שלקדירה אם קרעו שתי וערב וטחו בכותל...ועם בשר אסור לכתחילה אפילו קרעו שתי וערב וכן כתב המרדכי (פ"י תרחצ) וכ"כ הגהות מיימוניות (דפוס קושטא מאכ"א פ"ט ה"ב) לדעת רש"י לקדירה אם קרעו שתי וערב וטחו בכותל מותר בלא בשר עמו לכתחילה ועם בשר אסור לכתחילה ושרי דיעבד. וזהו דעת רבינו (הטור) שכתב קורעו שתי וערב וטחו בכותל להוציא כל חלב שבו ואז מבשלו בקדירה לבדו...

¹⁹ כשיטת רש"י דלא כר"ת והרי"ף והרמ"ב

²⁰ הפמ"ג (מש"ס ס"ק ו') כתב דלישטת הרמ"א אם בישל מפנ"ע בלא קריעה הכהל אסור אם אין ששים כנגדה בתבשיל אבל בששים הכל מותר אפילו הכהל.

²¹ לסמוך על הר"ן ז"ל (לח סוע"ב) שהוא דעת רש"י וכן נראה מדברי רבינו ירוחם (נמ"ו אות יא קבו סוע"ד) וכן נראה מדברי סמ"ג (לאוין קמ וקמא נב:) שכתב ולכל הפירושים כהל שקרעו שתי וערב וטחו בכותל מותר לבשלו עם בשר וכ"כ התוספות (ד"ה תותי בישראל) והרא"ש (סו"ס כז) בפרק כל הבשר (קיא)...

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

כבר התבאר במסכת פסחים דף עד: שהלב²² מתקבץ בו הדם בשעת שחיטה ונשאר בתוכו ונקרש²³, וגם יש בו דם שכנוס תמיד בתוך חללו²⁴, ולכך בין שרוצה לצלות הלב או למולחו כדי לבשלו, צריך לקרוע הלב תחילה, וא"צ לחותכו שתי וערב אלא או לאורך או לרוחב באופן שהדם יצא²⁵. ואחר שקרע הלב, דין הלב כשאר בשר וצריך הדחה שריה ומליחה מכל צדדיו בפנים ובחוץ והדחה אחרונה. וכן לצלי דינו כצליית בשר, וכן מנהג הספרדים²⁶. יש מהאשכנזים הנוהגים להחמיר ולבשל הלב רק אחרי קריעה וצלייה²⁷, אלא שהרבה מקילין בזה²⁸. ומ"מ במקום שנוהגים להחמיר אין לשנות ובמקום שמחמירים רק לצלותו, אם נקרע ונמלח ונתבשל אין לאסור בדיעבד²⁹.

אין חלוק בין אם הלב סגור או פתוח למעלה בכל מקרה צריך קריעה ומ"מ מנהג ישראל לחתוך ערלת הלב³⁰ וגם לחתוך הגידים שבפנים. ואינו אלא חומרא וזהירות בעלמא.

וכל זה מעיקר הדין, אבל אין ראוי לאכול לב כלל, בין לב בהמה ובין לב עוף³¹ משתי סיבות האחת שבגמרא הוריות (דף יג:) מובא שקשה לשכחה. ולפי טעם זה רק לגברים

²² שו"ע ונו"כ יו"ד עב א

²³ לבוש שם.

²⁴ והיד יהודה (פירוש הקצר ס"ק ה') כתב דצ"ע אם לא קרע הלב בתוך מעל"ע מהשחיטה דיש חשש שהדם הצלול בתוך הלב יגרום שהלב נכבש בתוך הדם. ובשו"ת טוב טעם ודעת (מהדורה תליתא סימן קמ"ז) כתב דבדיעבד יש להתיר. וכן הובא בד"ת (ס"ק י)

²⁵ בשו"ת נחלת שבעה (סימן כ"ח), ובד"ת (ס"ק ב)

²⁶ בית לחם יהודה (ס"ק ב) והשולחן גבוה (ס"ק ב), והו"צ (ס"ק ג), והכף החיים (ס"ק ד). וואין נוהגים כלל החומרא לצלותו קודם הבישול.

²⁷ משום דחיישינן שמא יבשלו בלא קריעה. וכן כתב המ"ז (ס"ק א). וכ"כ הש"ך (ס"ק ב) וז"ל פי' אפילו ע"י קריעה ומליחה מחמירין לבשלו, גזרה שמא יבשלוהו בלא קריעה, אבל צולין אותו ע"י קריעה ומליחה קצת כשאר בשר

²⁸ מ"ז שם והחוו"ד (חידושים ס"ק ב) והמקדש מעט (ס"ק א) והפמ"ג (שפ"ד ס"ק ד) דאין גזירה זו לא בש"ס ולא בגאונים

²⁹ ש"ך שם

³⁰ ש"ך (ס"ק יד) כתב וז"ל וברקנ"ט פרשת לך לך כתוב וז"ל ובעבור כי הברית היא דוגמת הלב, לכך הותכים גם חידוד הלב בראשיתו להעביר משם כחות הטומאה וזהו ומלתם את ערלת לבבכם.

³¹ הש"ך (ס"ק ב) כתב וז"ל ...וכתוב בתשב"ץ סי' תקס"א ואינו אוכל לב עוף, אע"פ שהספר אינו מזכיר רק לב בהמה שקשה לשכחה, מ"מ כמו כן מונע אני מלב עוף עכ"ל. וכן ראיתי נוהגין בזה עכ"ל וכס' שם בפמ"ג שפ"ד ובחכ"א לה, א ומג"א קע ס"ק יט, ומובא במ"ב קע ס"ק מה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

אסור דגורם שכחת התורה³² ח"ו, אבל לנשים מותר שאין חייבים בלימוד תורה³³. טעם נוסף לאר"י³⁴ ז"ל דגורם הגברת כוחות החומר והיצר הרע, ולטעם זה יש להחמיר גם לנשים³⁵.

אם מלחו הלב בלא קריעה³⁶, וכן אם צלו הלב בלא קריעה, מותר בדיעבד לקורעו אח"כ באופן שכל הדם הכנוס בחללו יזוב משם וידיחו, ומותר אף לבשלו. ואין צריך למלוח הלב אחר שקרעו³⁷.

אין חילוק לדינא בין אם הלב סגור למעלה או פתוח, דאפילו היה סגור יש לו תקנה ע"י קריעה אם מלחו או צלאו מקודם. ומאידך גיסא אפילו היה פתוח למעלה ונמלח, צריך לחזור ולקרעו, שהפתיחה למעלה אינה נחשבת בקריעה³⁸.

דף קט:

ד. לא קרעו קורעו לאחר בשולו ומותר

אם בישלו הלב בלא קריעה, בין שנמלח קודם ובין שנצלה קודם, צריך ששים נגד הלב³⁹, ולדעת המחבר גם הלב עצמו מותר. אולם לדעת הרמ"א

³² ועיין בחסד לאלפים (או"ח סימן קנ"ז, ס"ק ו) כתב וז"ל: ואני אומר שזה שאינו נזהר בזה, עובר על מה שאמרה תורה (דברים ד' ט') וְכִן הִשְׁמַרְתָּ לְךָ וְשָׁמַרְתָּ נֶפֶשְׁךָ מֵאֵד פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ. והרי זה בכלל מה שאמרו באבות (פ"ג משנה ח') כל השוכח דבר ממשנתו, מעלה עליו הכתוב כאילו מתחייב בנפשו עב"ל.

³³ בית לחם יהודה (ס"ג) וכתב דאין לאשה מעוברת לאכול לב, שמא העובר הוא זכר, אבל שאר נשים מותר להם לאכול לב בהמה או עוף. וכ"כ החו"ד (ס"ב ב) והז"צ (ס"ק ד).

³⁴ בשער המצוות (פרשת וילך, ד"ה צריך) "כי שם תכלית שורש התקשרות נפש הבהמות, ואם יאכלוהו האדם, מתקשרת בו נפש הבהמה ההיא לגמרי, והיצר הרע מתקשר בו. וזהו הטעם גם דבגמרא שהלב גורם שכחה ומפשות הלב. וכ"כ בשו"ע האריז"ל (דברים השייכים בסעודה סעיף ט')

³⁵ כף החיים אורח חיים סימן קנ"ז אות כ"ח

³⁶ שו"ע ונו"כ יו"ד עב ב

³⁷ הש"ך (ס"ק ה) והפמ"ג (שפ"ד ה')

³⁸ ש"ך ס"ק יג

³⁹ בפמ"ג (שפ"ד ס"ק ה) כתב שלדעת המחבר הלב אינו מצטרף לששים. וכן סוברים רוב ככל הפוסקים. אבל הפר"ח (ס"ק מ"ב) סובר דגם הלב מצטרף לששים. וכ"כ המזמור לדוד דגם הלב מצטרף.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

התבשיל מותר, אבל הלב עצמו אסור שהדם שבלב מתייבש ואינו יוצא לחוץ⁴⁰.

ואם אין ששים נאסר הכל, בין הלב ובין התבשיל שנתבשל בתוכו. ומשערים הששים נגד כל הלב דלא ידעינן כמה דם נפק מהלב. אבל בהפסד מרובה או בערב שבת, סגי לשער נגד הדם הכנוס בחללו.

אם נמלח שאר הבשר עם לב שלא קרעו מקודם, יש סוברים⁴¹ שדם הנמצא בחלל הלב נחשב דם פליטה רק לגבי הלב אבל לגבי שאר הבשר, הוי דם צלול דרינו כדם בעין שנבלע בבשר על ידי מליחה ואין לו היתר וצריך לקלוף את כל הבשר גם מה שאינו דבוק ללב. ויש סוברים⁴² דדם הנמצא בחלל הלב נחשב דם פליטה גם לגבי שאר הבשר. וגם לדיעה זו יש להחמיר לקלוף קצת בשר במקום שהיה דבוק ללב.

אם נצלה הבשר עם לב בלא קריעה, צריך להסיר מהבשר כדי נטילה. אבל הלב עצמו מותר, מכיון שהוא שיע אינו בולע אלא מעט, ולגבי ידידה חשיב הדם דם פליטה דאמרינן ביה כבולעו כך פולטו. וכל זה בדיעבד אבל לכתחילה אסור למלוח או לצלות לב שלא נקרע, ביחד עם הבשר.

ה. קבה שבשלה בחלבה אסור ומה הפרש בין זה לזה זה כנוס במעיו וזה אין כנוס במעיו

⁴⁰ ש"ך שם ס"ק ד בשם התו"ח שהביא מהנה"ש שצ"ד והא דלא אסר ליה מטעם שהלב עצמו נעשה נבלה מהדם שבתוכו שהוא דבוק בו כבר כתב מהרא"י שם דלענין זה מהני שיעתו דלב דלא אמרי' ממהר לבלוע מפני משאר בשר

⁴¹ הש"ך (ס"ק א), והפר"ח (ס"ק י) ועוד הרבה פוסקים
⁴² דעת הרמ"א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

חלב הנמצא⁴³ בקיבה, אינו חלב, ומותר לבשל בו בשר אפילו בצלול שבה. ויש מי שאוסר⁴⁴, וכן נוהגין⁴⁵ לאסור בחלב צלול ומתירים בדיעבד בחלב קרוש שבו⁴⁶. ויש שאוסרים גם בקרוש⁴⁷.

ו. כיצד קורעו קורעו שתי וערב וטחו בכותל

טחו בכותל, פירוש שכוּבְּשׁוּ בידיו לכותל לסחוט הכחל בחזקה כדי שיצא כל החלב. והרמ"א כתב דאם קרעו כמה פעמים שו"ע לאורך ולרוחב על פני כולו הוא עדיף מטיח בכותל, כל שכן אם חתך הכחל לחתיכות קטנות.

⁴³ שעה ראשונה בסתם במחבר פז ט

⁴⁴ דעה שניה שם במחבר

⁴⁵ רמ"א שם

⁴⁶ הט"ז (ס"ק ז) כתב וז"ל פי' בצלול דוקא והוא לדעת ר"ת, ורש"י אוסר אפילו בקרוש ולא ס"ל פירשא בעלמא הוא ופסק רמ"א כר"ת. ורש"ל (פכ"ה סי' קי"ז) פסק כרש"י וז"ל קולא גדולה להתיר בקרוש, כי מי יודע מה שיעור הקרישה... והעיקר כרש"י עכ"ל. והש"ך (ס"ק כ"ה) כתב על הרמ"א וז"ל ויש מי שאוסר: פי' בצלול וכמ"ש לעיל בסי' פ"א ס"ו, וע"ז כתב הרב בהג"ה וכן נוהגין וכדכתב בהג"ה בסעיף י' לחלק בין קרוש לצלול. ואף לכתחלה משמע בת"ח כלל ס"ה דמותר בקרוש ע"ש. מיהו בצלול דעתו דאפילו בדיעבד אסור וכדכתב בהג"ה בסי'. מיהו נראה דלכתחלה אסור אף בקרוש משום מראית העין כמ"ש בסעיף ד' ועיין בס"ק ז'...

⁴⁷ האו"ה (כלל מ"ו), והרש"ל (ים של שלמה, חולין סימן ק"ז) והפר"ח (ס"ק כ"ב) כתבו דיש להחמיר אפילו בקרוש כשיטת רש"י. וכ"כ הש"ך (ס"ק כ"ה) וז"ל... ומהרש"ל (פכ"ה סי' קי"ז) פסק דאפילו קרוש חשוב חלב ממש מדינא כרש"י וכן נראה דעת הר"ן (וכן דעת הרוקח סי' תס"א וצ"ע דבסי' תס"ד משמע דמחלק בין קרוש לצלול ע"ש) וכן דעת האו"ה ריש כלל מ"ו. והחכ"א (כלל מ' סעיף ח') והיד אפרים (קיצור הלכה בב"ח ס"ק כ') כתבו דגם בקרוש ואין בו ששים יש להתיר רק בהפסד מרובה.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

